

Lausunnon antaminen kunnallisvalitukseen hallintosäännön muuttamisesta

Kaupunginhallitus 26.08.2024 § 205
180/00.01.01.00/2022

Parkanon kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 10.6.2024 § 37 päättänyt kaupungin hallintosäännön päivittämisestä. [REDACTED] (valittaja) on 26.6.2024 toimittanut Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle kunnallisvalituksen päätöksestä. Valitus koskee hallintosäännön § 140, jossa määrätään kaupungin toimitelmissa esittelijöinä toimivat henkilöt.

Valituksessaan valittaja kirjoittaa:

"Päätökseen haetaan muutosta hallintosäännön 140 §:n kohtaan, jonka mukaan rakennus- ja ympäristölautakunnan esittelijänä toimii rakennustarkastaja. Esittelijöinä tulee toimia ko. asian valmistellut viranhaltija, kuten tähänkin asti. Lisäksi molemmille esittelijöille kuuluu esittelijän palkkio, mikäli kokouksessa käsitellään molempien esittelijöiden valmistelemissä asioita.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan lakisääteisenä rakennusvalvontaviranomaisena sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisiin viranhaltijoihin kuuluvat rakennustarkastaja ja ympäristötarkastaja, joiden toimivalta ja tehtävät poikkeavat toisistaan eri lakien soveltamisen ja niihin perustuvan päätöksenteon osalta. Rakennustarkastajalla ei ole asiantuntemusta esitellä ympäristötarkastajan toimivaltaan kuuluvia asioita sen enempää kuin ympäristötarkastajalla ei ole asiantuntemusta esitellä rakennustarkastajan toimivaltaan kuuluvia asioita. Rakennustarkastajaa ja ympäristötarkastajaa, joita muutos koskee, ei ole kuultu asiasta eivätkä he ole hyväksyneet hallintosäännön 140 § koskevaa muutosta. Muutos on epäoikeudenmukainen työnantajan taholta ja asettaa viranhaltijat epätasa-arvoiseen asemaan. Esittelijällä on juridinen vastuu esittelemistään, myös toisen asiantuntijan valmistelemissä asioista. Tilanne on esittelijälle vähintäänkin arveluttava, mikäli hän joutuu esitellä oman asiantuntemuksen ulkopuolelta asioita, joita ei ole valmistellut ja kantamaan niistä vastuun. Tässä tapauksessa asian esittelijänä tulee toimia ko. asian valmistellut viranhaltijat. Vetoan valituksessa viranhaltijoiden tasavertaiseen kohteluun ja virkavastuun toteutumiseen.

Valituksen kohteena oleva päätös kohdistuu ympäristötarkastajaan, koska tähän asti sekä ympäristötarkastaja että rakennustarkastaja ovat toimineet rakennus- ja ympäristölautakunnan esittelijöinä, mutta hallintosäännön päivittämisen myötä vain rakennustarkastaja toimisi lautakunnan esittelijänä. Päätös vaikuttaa siten välittömästi ympäristötarkastajan oikeuteen, velvollisuuteen ja etuun."

Oheismateriaalina on valittajan valitus hallinto-oikeudelle.

Parkanon kaupungin lausunto

Parkanon kaupunki pyytää hallinto-oikeutta hylkäämään valituksen perusteettomana.

Parkanon kaupunginvaltuusto on muuttanut kaupungin hallintosääntöä päätöksellään (10.6.2024 § 37) siten, että hallintosääntö sisältää tästä alkaen määräykset toimitelmissä esittelijöinä toimivista viranhaltijoista. Aiemmassa hallintosäännössä toimitelimit itse päättivät esittelijöistä.

Hallintosääntömuutokset on valmisteltu kaupungin johtoryhmässä kaupunginjohtajan johdolla kaupunginhallitukselle, joka on esitellyt asian edelleen kaupunginvaltuustolle.

Valittaja esittää, että ympäristötarkastajaa ja rakennustarkastajaa ei ole kuultu asiassa ja he eivät ole hyväksyneet muutosta. Parkanon kaupungin tulkinnan mukaan kyseessä on vähäinen muutos virkatehtävissä, joten erillinen kuuleminen ei ole ollut tarpeellista.

Valittajan näkemyksen mukaan muutos on epäoikeudenmukainen ja asettaa viranhaltijat epätasa-arvoiseen asemaan. Parkanon kaupungin näkemyksen mukaan muutos on perusteltu ja sillä on vain vähäinen muutos viranhaltijoiden asemaan.

Valittajan tulkinta siitä, että tilanne, jossa esittelijä esittelee asian, jota ei ole itse valmistellut, olisi esittelijälle "arveluttava" on vähintäänkin virheellinen eikä perustu kunnallisessa päätöksenteossa tosiasialla vallitsevaan tilanteeseen. Kuntalain § 90 määrää hallintosäännön pääasiallisesta sisällöstä. Pykälän mukaan hallintosäännössä tulee päättää mm. esittelystä (toimitelmissä). Laissa tai lain esitöissä ei oteta kantaa siihen, kuinka esittely toimitelmissä tulee toteuttaa ja kuka viranhaltija voi missäkin toimitelmissä toimia esittelijänä. Esittelyvastuu vaihtelee kunnissa merkittävästi. Kunnan toimitelinrakenne ja toiminnallinen organisaatio vaikuttavat siihen miten esittelyvastuu toimitelmissä on toteutettu. Valtuustolla on laaja harkintavalta määrätä kaikista edellä mainituista asioista hallintosäännössä. Mikäli valittajan tulkinta hyväksyttäisiin, olisi sillä merkittäviä vaikutuksia esittelykäytäntöihin läpi kuntakentän.

Esittelijä on vastuussa päätöksestä, joka on hänen esittelystään tehty. Lisäksi vastuuta on asiaa valmistelleella. Kun toimitelimen päätöksentä on laaja, esittelijä ei voi henkilökohtaisesti valmistella kaikkia esittelemiään asioita, vaan valmisteluun osallistuu käytännössä laajempi joukko asiantuntijoita. Esittelijän on tällöin tarpeen varmistua siitä, että valmistelu on suoritettu asianmukaisesti. Lisäksi valmistelija voi tarvittaessa osallistua asian käsittelyyn toimitelimen kokouksessa ja antaa tarpeellisia lisäselvityksiä toimitelimelle. Toimitelimellä on oikeus pyytää käsiteltävästä asiasta lisätietoa, jos valmistelu ja esittely eivät anna päätöksentekoon riittävää tietoa.

Edellä kuvatuilla perusteilla Parkanon kaupunki pyytää hallinto-oikeutta hylkäämään valituksen.

Valmistelija: hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa yllä kuvatun mukaisen lausunnon kunnallisvalituksen johdosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.